

Eiropas
Komisija

ES BUDŽETS NĀKOTNEI

#EUBudget #EUdefence

2018. gada 13. jūnijā

EIROPAS AIZSARDZĪBAS FONDS

KAM MUMS VAJADZĪGS EIROPAS AIZSARDZĪBAS FONDS?

Pasaulē palielinās ģeopolitiskā nestabilitāte un pāri robežām nāk tādi jauni draudi kā kiberuzbrukumi, tāpēc Eiropas Savienībai jāuzņemas lielāka atbildība par savu pilsoņu, viņu vērtību un dzīvesveida aizsardzību un aizstāvēšanu.

Eiropas Savienība nevar aizstāt dalībvalstu pūliņus aizsardzības jomā, taču tā var veicināt kopdarbību tādu tehnoloģiju un iekārtu izstrādē un apgūvē, kuras ir vajadzīgas, lai risinātu kopīgas drošības un aizsardzības problēmas. Eiropas Savienība pastiprina ieguldījumu Eiropas kolektīvajā drošībā un aizsardzībā, cieši sadarbojoties ar partneriem, pirmām kārtām Ziemeļatlantijas līguma organizāciju (NATO).

**¾ eiropiešu vēlas
pastiprinātu
kopīgo drošības un
aizsardzības politiku**

KAS IR ŠIS FONDS?

Eiropas Aizsardzības fonds atbalstīs Eiropas stratēģisko autonomiju savu pilsoņu aizsardzībā un aizstāvībā. Tas koordinēs, papildinās un pastiprinās valstu ieguldījumus aizsardzībā.

Fonds veicinās sadarbību starp dalībvalstīm paša modernākā aizsardzības aprīkojuma un mūsdienīgu, sadarbspējīgu aizsardzības tehnoloģiju izstrādē. Tas visnotaļ mudinās mazos un vidējos uzņēmumus piedalīties kopdarbības projektos un sekmēs revolucionārus novatoriskus risinājumus.

KO FONDS PANĀKS?

Tas būs par katalizatoru novatoriskai un konkurētspējīgai rūpniecības un zinātnes bāzei, kas spēj apmierināt Eiropas aizsardzības vajadzības ar pašu jaunāko, pilnīgi sadarbspējīgu tehnoloģiju un iekārtām.

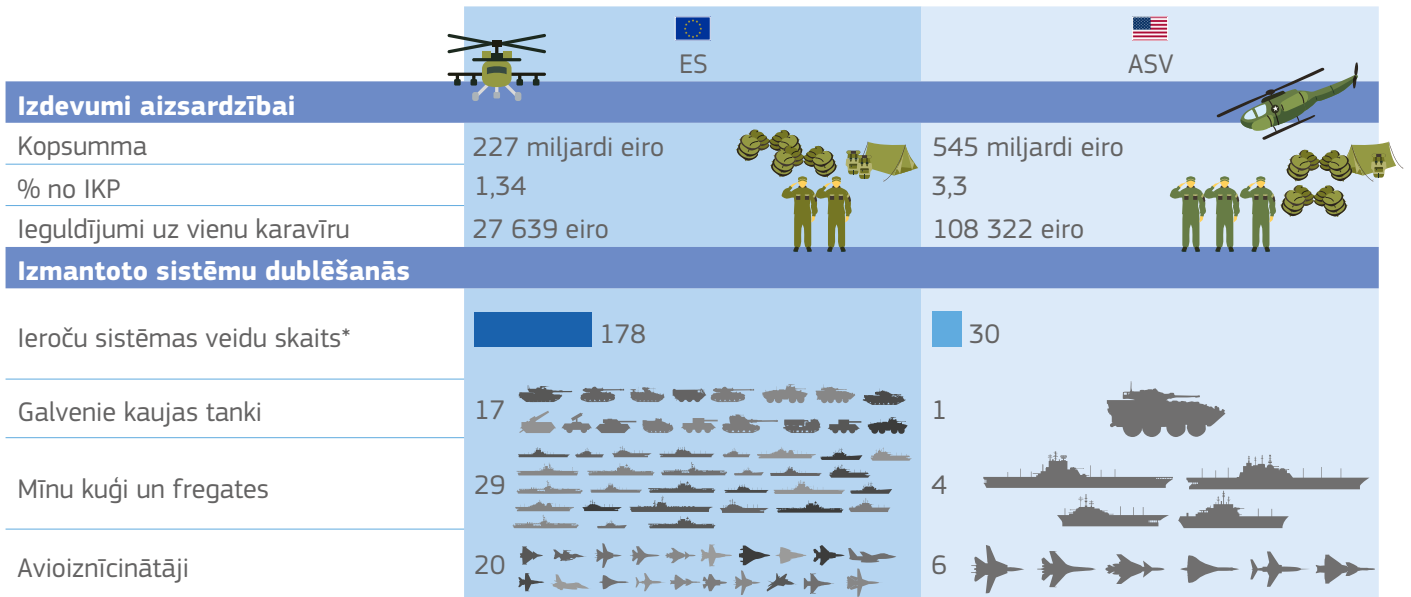
Sakopojot resursus, dalībvalstis var no saviem ieguldījumiem iegūt lielāku vērtību un izstrādāt tehnoloģiju un iekārtas, kas nebūtu iegūstamas, strādājot katrai atsevišķi.

Nodrošinot atbalstu visos pētniecības un izstrādes posmos, varēsim būt droši, ka pētniecības rezultāti neies zudumā prototipu izstrādei un tehnoloģijas izmēģināšanai vajadzīgā finansējuma trūkuma dēļ.

PAŠREIZĒJĀS DAUDZGABALAINĪBAS UN NEEFEKTIVITĀTES CENA

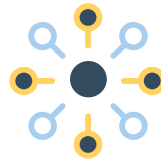

* Ieroču sistēmu veidu skaits atlasītajās ieroču sistēmu kategorijās

Avots – NATO Starptautiskā stratēģisko pētījumu institūts (SIPRI), 2017. g. Minhenes ziņojums par drošību

Tiek lēsts, ka dalībvalstu nesadarbošanās drošības un aizsardzības jomā ik gadu izmaksā 25 līdz 100 miljardus eiro.

Patlaban aptuveni 80 % aizsardzības iepirkuma tiek veikti tikai dalībvalstu līmenī, radot militāro jaudu dublēšanos, kas izmaksā dārgi.

Kopš 2010. gada mazāk nekā 200 miljoni EUR katru gadu izlietots Eiropas kopdarbībai pētniecībā un tehnoloģijai aizsardzības jomā.

KĀ TO FINANSĒ?

Komisija ierosina 2021.–2027. gadam Eiropas Aizsardzības fondam piešķirt **13 miljardu** eiro budžetu.

ES būs viens no 4 lielākajiem ieguldītājiem aizsardzības pētniecības jomā Eiropā.

Komplementāri aizsardzības nozares atbalstam no Eiropas Aizsardzības fonda var izmantot finansiālu atbalstu no fonda *InvestEU*.

EIROPAS AIZSARDZĪBAS FONDAM ATVĒLĒTAIS ES BUDŽETS

4,1 miljarda EUR finansējums kopdarbīgai pētniecībai aizsardzības jomā, lai risinātu jaunus un nākotnē iespējamus drošības apdraudējumus

8,9 miljardu EUR līdzfinansējums kopdarbīgiem jaudu attīstības projektiem, kas ir komplementārs valstu ieguldījumam

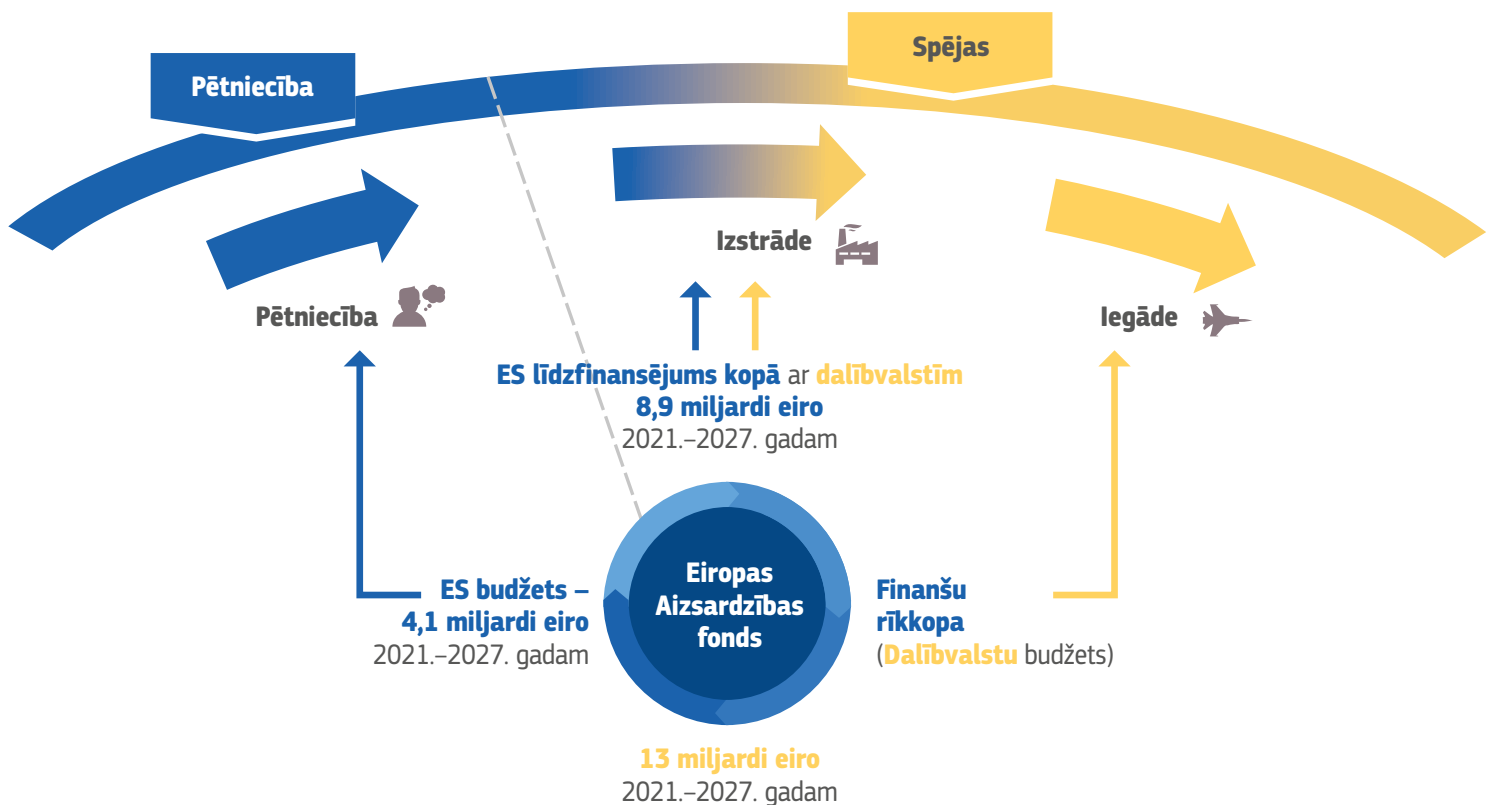

KĀ FONDS DARBOSIES?

Fonds atbalstīs konkurējošus un kopdarbīgus aizsardzības projektus visā pētniecības un izstrādes ciklā, lai panāktu lielāku ietekmi.

ES tieši finansēs kopējās izmaksas pētniecības posmā, it īpaši ar dotācijām. Pēc šā posma fonds komplementāri līdzfinansēs dalībvalstu ieguldījumus, sedzot līdz 20 % prototipu izstrādes izmaksu un līdz 80 % tālāku sertifikācijas un izmēģināšanas darbību izmaksu.

Fonds neaptver iegādes posmu. Tomēr tad, ja dalībvalstis nolēm kopīgi iegādāties militāras jaudas, piemēram, kopīgi iepirkt helikopterus, Komisija var piedāvāt praktisku atbalstu, palīdzot izvēlēties efektīvu finansēšanas kārtību, sniedzot noteikumus un pamatnolīgumus un konsultācijas par īpašumtiesību struktūrām.

- > Tiesīgi ir **tikai kopdarbības projekti**. Projektā jābūt vismaz 3 dalībniekiem no 3 dažādām dalībvalstīm.
- > **Projekti tiks veidoti pēc prioritātēm, kas nospraustas kopā ar dalībvalstīm** Savienības drošības un aizsardzības interesēs saskaņā ar aizsardzības jaudas prioritātēm, par ko dalībvalstis vienojušās kopīgās drošības un aizsardzības politikas un citu reģionālo un starptautisko organizāciju (NATO) darbā.
- > Šis fonds noteiks stimulus **MVU pārrobežu dalībai**, nodrošinot augstākas finansējuma likmes un dodot priekšroku tādu konsorcijsu projektiem, kuros ietilpst MVU.
- > **5 % no budžeta tiks rezervēti kardinālai augsta riska inovācijai**, kas veicinās Eiropas ilgtermiņa līderību tehnoloģijā un aizsardzības autonomiju.
- > Lai nodrošinātu ES resursu lietderīgu izmantošanu, kopīgu prototipu izstrādi fonds līdzfinansēs tikai tad, ja **dalībvalstis būs apņēmušās nopirkt galaproduktu**. ES nepiederēs aizsardzības jaudas.
- > Atbalsttiesīgie **pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO)** projekti var saņemt augstāku ES līdzfinansējuma likmi (par 10 % lielāku līdzfinansējumu), taču fonda izmaksas nav automātiskas.

KĀ FONDS VEIDOJIES?

Fonda pamatā ir Ž. K. Junkera vadītās Komisijas pasākumi, kas veicina un izmēģina sadarbību aizsardzības jomā.

2017.–2019. gadam pētniecībai aizsardzības jomā no ES budžeta ir piešķirti 90 miljoni EUR, un jau ir parakstītas pirmās kārtas ES dotācijas projektiem aizsardzības pētniecības jomā. To vidū projekts *Ocean2020* ar 35 miljonu EUR dotāciju atbalsta jūras uzraudzības un jūras piegāžu bloķēšanas misijas, un šajā nolūkā flotes operācijās integrēs dronus un bezapkalpes zemūdenes. Drīzumā būs jauni uzaicinājumi izteikt priekšlikumus par pētniecību aizsardzības jomā.

Komisija arī ir sākusi Eiropas aizsardzības un rūpniecības attīstības programmu (*EDIDP*) ar 2019. un 2020. gadam paredzētiem 500 miljoniem EUR. Eiropas Parlaments un Padome ir panākuši provizorisks vienošanos par šo programmu, un to sāks piemērot 2019. gada janvārī.

KĀ FONDS PAPILDINĀS CITAS INICIATĪVAS AIZSARDZĪBAS JOMĀ?

- Tiks nodrošināta cieša saikne starp Eiropas Aizsardzības fondu un projektiem, kurus īsteno pastāvīgajā strukturētajā sadarbībā aizsardzības jomā (**PESCO**).
- No **Eiropas Miera nodrošināšanas fonda**, ārpusbudžeta instrumenta, ko ierosināts veidot ārpus daudzgadu finanšu shēmas, ar 10,5 miljardiem EUR tiks atbalstītas citas ar aizsardzību saistītas darbības. Fonds domāts tam, lai palielinātu ES atbalstu miera uzturēšanas operācijām, ko visā pasaulē veic trešās personas, segtu kopīgās drošības un aizsardzības politikas militāro misiju kopīgās izmaksas (tās pašlaik tiek segtas no mehānisma *Athena*) un lai ES varētu iesaistīties plašākās darbībās, kurās partnervalstu bruņotajiem spēkiem tiks nodrošināta infrastruktūra, aprīkojums vai militāri tehniskā palīdzība.
- Īpašs 6,5 miljardu EUR budžets tiks atvēlēts Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentā, lai nostiprinātu ES stratēģiskās transporta infrastruktūras, padarot tās derīgas **militārā transporta mobilitātei**.
- Efektīvizējot sadarbību ar jauno pētniecības un inovācijas programmu **“Eiropas Apvārsnis”**, civilajā pētniecībā gūtos rezultātus būs iespējams izmantot aizsardzības spēju attīstībai un otrādi. Tādā kārtā varēs izvairīties no nevajadzīgas dublēšanās.